

Kokousaika: 7.2.2024 klo 18.00
Kokouspaikka: Kunnanvirasto, Perttulantie 20, Ypäjä
Käsiteltävät asiat:

Nro (§)	Asia	Sivu	Liite
TEKLA 1 §	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	2	
TEKLA 2 §	Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävänäpito sekä ääntenlaskijat	3	
TEKLA 3 §	Käsittelyjärjestys.....	4	
TEKLA 4 §	Saapuneet asiakirjat	5	
TEKLA 5 §	Viranhaltijapäätökset	6	
TEKLA 6 §	Teknisen lautakunnan kokoukset vuonna 2024	7	
TEKLA 7 §	Rakennusten energiatehokkuus kartoitus	8	om
TEKLA 8 §	Ypäjäen kunnan hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2023-2025	9	om
TEKLA 9 §	Arava asuntojen vuokrat 1.4.2024 alkaen	11	
TEKLA 10 §	Muut asiat	12	

*om. = jaettu oheismateriaalina

HEIKKI LEVOMÄKI

Heikki Levomäki
Teknisen lautakunnan puheenjohtaja

Kokousaika: 7.2.2024 klo 18.00 – 19.30
Kokouspaikka: Kunnanvirasto, Perttulantie 20, Ypäjä

Läsnäolo:

Teknisen lautakunnan jäsenet

- Heikki Levomäki
- Heli Kantonen-Heikkilä
- Mervi Ilvesmäki
- Taneli Käpylä
- Niina Laaksonen
- Jari Lintukangas
- Timo Mikael Sivula

Teknisen lautakunnan puheenjohtaja
Tekla vpj.

Henkilökohtainen varajäsen

- Ari Väisänen
- Piia Vastamäki
- Hanna Laine
- Joni Heikkilä
- Kristiina Seppä
- Sampsa Jaakkola
- Aleksi Karpelin

Muut

- Matti Alanko khpj
- Markku Leppälahti kh edustaja
- Tatu Ujula kjj
- Jouko Käkönen, tj
- Nuvan edustaja
-

Vakuudeksi

Heikki Levomäki
Puheenjohtaja

Jouko Käkönen
Pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Mervi Ilvesmäki
Pöytäkirjan tarkastaja

Taneli Käpylä
Pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäpito

Päätöksen mukaan § 2

Mia-Maria Ankelo
Ilmoitustaulunhoitaja

TEKLA 1 §

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Selostus:

Ypäjän kunnan hallintosäännön 121 §:n mukaan toimielimen kokous pidetään silloin, kun puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä sitä puheenjohtajalle esittää. Edelleen 122 §:n mukaan kokouskutsun yhteydessä lähetetään esityslista käsiteltävien asioiden selostuksineen ja pohjaesityksineen, jollei tälle ole erityistä estettä. Kokouskutsu lähetetään toimielimen päättämällä tavalla sen varsinaisille jäsenille ja muille läsnäoloon oikeutetuille tai velvoitetuille. Niin ikään 127 § mukaan toimielimen varsinainen jäsen kutsuu estyneenä varajäsenensä sijaansa.

Kuntalain 103 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä on läsnä.

Ypäjän kunnan hallintosäännön 131 §:n mukaan puheenjohtaja toteaa läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty teknisen lautakunnan jäsenille ja läsnäololuettelossa mainituille muille sähköisesti 2.2.2024.

Valmistelija:

Päätösehdotus:

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittelystä:

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

TEKLA 2 §

Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävänäpito sekä ääntenlaskijat

Selostus:

Kuntalain 140 §:n mukaan toimielimen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Päätöksen katsotaan tulleen yleisesti tietoon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pidetty nähtävänä. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kunta voi päättää tämän lisäksi myös muusta toimielinten pöytäkirjojen nähtävänä pidosta.

Ypäjäen kunnan hallintosäännön 143 § mukaan toimielimen pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Valmistelija:

Päätösehdotus:

Lautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi jäsentään, jotka toimivat samalla ääntenlaskijoina.

Tarkastettu pöytäkirja pidetään sähköisesti nähtävänä torstaina 15.2.2024 klo 12.00 alkaen kunnan yleisillä internetsivuilla ja kunnanviraston palvelupisteellä klo 12.00–15.00. Pöytäkirjan katsotaan tulleen yleisesti tietoon torstaina 22.2.2024, jolloin 14 päivän oikaisuvaatimusaika alkaa kulua.

Käsittelystä:

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Mervi Ilvesmäki ja Taneli Käpylä

TEKLA 3 §

Käsittelyjärjestys

- Selostus: Ypäjän kunnan hallintosäännön 133 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitin toisin päätä. Toimitin voi päättää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.
- Päätösehdotus: Tekninen lautakunta hyväksyy esityslistan mukaisen käsittelyjärjestyksen.
- Käsittelystä:
- Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

TEKLA 4 §

Saapuneet asiakirjat

Selostus

- Forssaan vahinkokuivaus; tarkastusraportti Jaakkolantie 18 A 30.1.2024
- Etelä - Hämeen ympäristöterveys tarkastuskertomukset, vesihuolto-laitos 11.12.2023, Palvelukeskus 7.12.2023, Lukkarin ryhmäkoti 7.12.2023
- Loimaan kaupunki ja Ypäjän kunta kuntatapaaminen, muistio 29.1.2024
- Kanta-Hämeen logistiikkaselvitys ohjausryhmän kokous muistio 1.2.2024
- Lounea, lähiverkko liittymä ja valokuidun ylläpito kunnantalo, palvelukeskus ja Perttulan koulu, sopimus 7.2.2024

Valmistelija:

Tekninen johtaja Jouko Käkönen, p. 050 080 1914

Päätösehdotus:

Tekninen lautakunta merkitsee saapuneet asiakirjat tiedoksi ja saattaa ne tarvittavilta osiltaan toimeksi.

Käsittelystä:

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

TEKLA 5 §

Viranhaltijapäätökset

Selostus: Hallintosäännön 18 §:n mukaan asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunta, sen puheenjohtaja ja lautakunnan esittelijä. Hallintosäännön 19 §:n mukaan kunnan viranomaisen on ilmoitettava lautakunnalle niiden määräämällä tavalla niistä päätöksistä, jotka voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi.

Lautakunnan kokouksen yhteydessä ovat nähtävinä teknisen johtajan ja toimistosihteerin päätöspöytäkirjat.

Valmistelija Tekninen johtaja Jouko Käkönen, p. 050 080 1914

Teklan pj:n päätösehdotus: Tekninen lautakunta merkitsee tietoonsa saatetuksi teknisen johtajan päätökset 77 – 82 §2023, 1 -4 § 2024 ja 14.- 17 §.2023, 1 – 3 § 2024 sekä toimistosihteerin päätökset 1 – 3 § 2024 ja päättää, ettei ym. päätöksiä oteta lautakunnan käsiteltäväksi

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

TEKLA 6 §   Teknisen lautakunnan kokoukset vuonna 2024

Aiempi käsittely:

Selostus: Ypäjän kunnan hallintosäännön mukaan ”toimielin pitää kokouksensa päättämäänsä aikana ja paikassa”.

Valmistelija: Tekninen johtaja Jouko Käkönen, p. 050 080 1914

Päätösehdotus: Tekninen lautakunta päättää, että se kokoontuu vuonna 2024 pääsääntöisesti Ypäjän kunnanvirastolla keskiviikkoisin seuraavasti: 6.3., 3.4., 6.5., 5.6., 7.8., 4.9., 6.11. ja 4.12. 2024 klo **18.00 alkaen**.

Lautakunnan puheenjohtaja voi tarvittaessa päättää em. ajankohdasta ja kokouspaikasta poikkeamisesta.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

TEKLA 7 §   Rakennusten energiatehokkuus kartoitus

Aiempi käsittely:

Selostus:

Ypäjän kunnan omistamien rakennusten energiatehokkuus kartoitus aloitettiin viime vuonna. Rakennusten energiakartoituksen yhteydessä päivitettiin rakennusten energiatodistukset ja laadittiin energiatodistukset niille rakennuksille, joille niitä ei ole aikaisemmin laadittu. Vuonna 2023 kartoitus tehtiin yhteensä 14 rakennukselle.

Rakennusten energiakartoituksessa määriteltynä energiatehokkuutta parantavat toimenpiteet, jotka ovat kustannustehokkaita ja joilla on vaikutusta:

- energiakulutukseen
- elinkaarikustannuksiin
- investointeihin
- CO2 päästöihin

Energiatehokkuus kartoitusta jatketaan vuonna 2024 jolloin kartoitus ja energiatodistukset laaditaan lopuille kunnan omistamille rakennuksille, joille energiatodistukset on tarpeen tehdä.

Energiatehokkuus kartoitus hankkeen ensimmäisen vaiheen tulokset esitellään kokouksessa.

Valmistelija:

Tekninen johtaja Jouko Käkönen, p. 050 080 1914

Päätösehdotus:

Tekninen lautakunta merkitsee energiatehokkuuskartoituksen ensimmäisen vaiheen tulokset tietoonsa saatetuksi. Kartoituksessa esille nousseet kehittämistoimenpiteet huomioidaan mahdollisuuksien mukaan rakennusten korjaushankkeiden suunnittelussa.

Käsittelystä:

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

TEKLA 8 §

Ypäjän kunnan hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2023-2025

Aiempi käsittely:
Selostus:

SIVHYTELTK 29.1.2024 § 22

"Kunnan lakisääteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä linjaava strateginen asiakirja on valtuustokausittain laadittava kaksiosioinen hyvinvointikertomus- ja suunnitelma (LIITE 5). Asiakirjan hyvinvointikertomus-osio kuvaa kunnan hyvinvoinnin tilaa kuntakohtaisten indikaattoreiden sekä muiden arviointimateriaalien pohjalta. Kyseisten tietojen ja havaintojen pohjalta laaditaan hyvinvointisuunnitelmaosio, jossa tavoitteet kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi kuvataan ja määritellään niille tavoitteet, indikaattorit sekä toteuttamisesta vastaavat tahot. Hyvinvointisuunnitelman toteutumista arvioidaan ja siitä raportoidaan kunnan hyvinvoinnista vastaavalle toimielimelle ja edelleen valtuustolle vuosittain tehtävän lakisääteisen hyvinvointiraportin keinoin. Hyvinvointikertomus -kokonaisuuden osiot voidaan laatia ja hyväksyä joko yhtenä tai kahtena erillisenä asiakirjana. Laadittaessa molemmat osiot yhdessä, käytetään asiakirjasta käsitettä Laaja hyvinvointikertomus. Laaja hyvinvointikertomus on osa kunnan strategia-työtä ja sen yhteys kuntastrategiaan ja vuosittaiseen toiminnan suunnittelun sykliin on merkittävä kunnan strategiajohtamisen kokonaisuutta ajatellen.

Kunnissa tehdään lukuisia muitakin suunnitelmia ja ohjelmia, jotka vaikuttavat kuntalaisten hyvinvointiin. Näitä suunnitelmia ja ohjelmia on mahdollista liittää osaksi hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa päällekkäisen työn vähentämiseksi.

Forssan seudulla on edellä kuvatun lakisääteisen asiakirjakokonaisuuden laatiminen ollut vuoteen 2022 asti vastuutettuna Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymälle (FSHKY). Lakimuutosten sekä Oma Hämeen aloittaessa toimintansa, on Ypäjän vuoksi kunnan vastuulle siirtynyt velvollisuus tuottaa oma kuntakohtainen hyvinvointikertomus- ja suunnitelma. Työskentely aloitettiin alkuvuodesta 2023. Asiakirjan laatimisesta on ollut vastuussa sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä avustavasti hyvinvointikoordinaattori. Asiakirjan laadintaan on osallistettu kunnan hyvinvointiryhmä sekä kunnan laajennettu hyvinvointiryhmä, jossa on edustusta mm. paikallisista järjestöistä, urheiluseuroista, eläkeyhdistyksestä sekä kunnanhallituksesta. Lisäksi loppukeväästä 2023 järjestettiin kuntalaisille avoin Hyte-keskustelufoorumi, jossa oli mahdollista keskustella hyvinvointisuunnitelman aiheista

Päätösehdotus:

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

a) hyväksyy osaltaan Ypäjän kunnan laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman (LIITE 5) ja lähettää sen kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi;

B) pyytää asiakirjaan kommentteja nuorisovaltuuston, vanhusneuvoston sekä teknisen lautakunnan jäseniltä 2.2.2024 mennessä

C) valtuuttaa sivistys- ja hyvinvointijohtajaa tekemään asiakirjaan tarvittavia pienimuotoisia muutoksia ennen asiakirjan vientiä kunnanhallitukseen sekä kunnanvaltuustoon.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin."

Valmistelija: Tekninen johtaja Jouko Käkönen, p. 050 080 1914

Päätösehdotus: Tekninen lautakunta merkitsee oheismateriaalina olevan Ypäjän kunnan hyvinvointikertomuksen ja – suunnitelma ehdotuksen 2023 – 2025 tietoonsa saatetuksi.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

TEKLA 9 § Arava asuntojen vuokrat 1.4.2024 alkaen

Aiempi käsittely:

Selostus: Rajoituksien alaisissa aravavuokra-asunnoissa ja -taloissa ja uuden korkotukilain nojalla 1.1.2002 jälkeen lainoitetuissa vuokra-asunnoissa sekä asu-misoikeusasunnoissa vuokrat määritetään vuokran omakustannusperiaat-teella. Tämä tarkoittaa sitä, että vuokralaisilta saa periä asuinhuoneistosta vuokraa enintään määrän, joka tarvitaan muiden tuottojen lisäksi kattamaan asuntojen ja niihin liittyvien tilojen rahoitus ja hyvän kiinteistönpidon mukai-set menot.

Teknisellä osastolla on laadittu vuokrantarkistuslaskelmat, jotka voidaan toi-meenpanna kunnan omistamissa ja vuokraamissa aravavuokrataloissa 1.4.2024 alkaen. Laskelmien mukaiset vuokrat ovat keskimääräisiä ne-liömetrivuokria.

Valmistelija: Tekninen johtaja Jouko Käkönen, p. 050 080 1914

Päätösehdotus: Lautakunta päättää, että aravatalojen vuokrat tarkistetaan 1.4.2024 alkaen oheisen taulukon mukaisesti. Päätös perustuu arava-asuntojen kustannus-laskelmiin.

	Nykyinen vuokra €/m ² /kk	Vuokran ko- rotus, €/m ² /kk	Vuokra 1.4.2024 €/m²/kk
Vuokrakerrostalo	8,21	-	8,21
Vuokrarivitalo III	8,21	-	8,21
Vuokrarivitalo IV	9,01	0,49	9,50
Pappila I	9,01	-	9,01
As. Oy Kurjenlento	8,28	-	8,28
As Oy Tolminrivi	7,80	-	7,80

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

TEKLA 10 § Muut asiat

- Selostus: Keskusteltiin kuntosuunnitelman valaistun latuosuuden lisäyksestä. Tolmin laavulle johtavan lisälenkin valaistuksesta on tullut ehdotuksia.
- Valmistelija: Tekninen johtaja Jouko Käkönen, p. 050 080 1914
- Päätösehdotus: .
- Käsittelystä:
- Päätös: Todettiin, että kuntosuunnitelman valaistuksen lisääminen huomioidaan vuoden 2025 talousarvion laadinnan yhteydessä.

Oikaisuvaatimusohjeet ja muutoksenhakukiellot

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet	<p>Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöpanoa.</p> <p>Pykälät: 1,2,3,4,5,6,7,8,10</p> <hr/> <p>Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät: 9</p> <hr/> <p>Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom. / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p> <hr/>
----------------------------	---

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen/hankinto-oikaisun.</p> <p>Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus/hankinto-oikaisu tehdään, osoite ja postiosoite:</p> <p>Ypäjän kunta Tekninen lautakunta Perttulantie 20 32100 Ypäjä puhelin: https://www.ypaja.fi/yhteystiedot/ sähköposti: kunta@ypaja.fi</p> <p>Oikaisuvaatimuspykälät: 9</p> <hr/> <p>Hankinto-oikaisupykälät:</p> <hr/> <p>Oikaisuvaatimus/hankinto-oikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.</p> <p>Oikaisuvaatimus on toimitettava Ypäjän kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.</p> <p><i>Asianosaisen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.</p>
---	---

Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p><i>Kunnan jäsenen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7. päivänä siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi kunnan kotisivuille.</p> <p>Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusaajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.</p> <p>Oikaisuvaatimuksesta/hankinto-oikaisusta on käytävä ilmi vaatimus perusteen ja se on tekijän allekirjoitettava.</p>
-----------------------------------	--

Valitusosoitus

Valitusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.</p> <p>Valitusviranomaisen, yhteystiedot: Hämeenlinnan hallinto-oikeus Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna Käyntiosoite: Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao(at)oikeus.fi Puhelinnumero: 029 56 42210 (asiakaspalvelu), tietoliikennekatkon sattuessa 050 407 3429 (lisämaksuton) Faksinumero: 029 56 42269 Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät: Valitusaika <u>30</u> päivää</p> <hr/> <p>Hallintovalitus, pykälät: Valitusaika _____ päivää</p> <hr/> <p>Muu _____ valitusviranomaisen, _____ osoite ja _____ postiosoite Valitusaika _____ päivää</p> <hr/> <p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.</p>
-------------------------------------	--

Valituskirjelmä	<p>Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä - perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä:</p>
------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21 §).</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.</p> <p>Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite, postinumero Pykälät:</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ⁽¹⁾: nimi, osoite, postinumero Pykälät:</p>
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Valituksen käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä, jos asianosainen on laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on asian vireilepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.</p>
Valitus markkinaoikeudelle	<p>Oikeudenkäyntimaksu on 2 000 euroa.</p> <p>Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.</p> <p>Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.</p> <p>Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) soveltamisalaan kuuluvassa muutoksenhakuasiassa peritään markkinaoikeudessa 2 §:ssä säädetyn maksun sijasta 500 euroa, jos muutoksenhakuasia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiasta ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä.</p>
Lisätietoja	<p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjan-otteeseen.</p>

¹⁾Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.